

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 6 april 1938 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om viss ändring i lagen innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag.

Första lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta motioner, nr 169 i första kammaren av herrar *Myrdal* och *Gärde* samt nr 285 i andra kammaren av fröken *Hesselgren m. fl.* I motionerna, vilka äro likalydande, hemställes, »att riksdagen ville besluta, att mom. 4 § 2 av lagen den 22 juni 1923, innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och andra allmänna uppdrag, erhåller följande ändrade lydelse:

tjänster, med vilka är förenad skyldighet att biträda vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet; dock må utan hinder härav kvinna kunna för särskild uppgift innehava anställning vid poliskår.»

I fråga om de skäl som ligga till grund för motionärernas hemställan får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till motionerna.

Lagen den 22 juni 1923, innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag, innehåller en allmän regel om kvinnas principiella likställighet med man i fråga om behörighet att innehava statstjänst. Från denna huvudregel stadgas emellertid vissa undantag. Sålunda angivas i 2 § 1 mom. av 1923 års lag under sju särskilda punkter vissa grupper av tjänster som ej må innehavas av kvinna. I förevarande motioner avses uppenbarligen fjärde punkten av nämnda moment, enligt vilken kvinna ej må innehava »tjänster, med vilka är förenad skyldighet att ansvara för eller biträda vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet; dock må utan hinder härav kvinna kunna för särskild uppgift innehava anställning vid poliskår». Motionärerna hemställa, att orden »ansvara för eller» utgå. Därigenom skulle enligt motionärernas mening ernås, att samtliga befattningar inom länsstyrelserna, med undantag av landsfogdetjänsterna, öppnades för tillträde av kvinnor.

Beträffande tillkomsten och innebörden av förevarande lagstadgande må här anföras följande.

För utredning av frågan om vidgad behörighet för kvinnor att innehava statstjänst tillkallades den 27 maj 1919 särskilda sakkunniga inom justitiedepartementet. I det yttrande till statsrådsprotokollet, som föregick de sakkunnigas tillkallande, anförde *föredragande departementschefen* bland annat följande:

Som bekant vore kvinnorna för närvarande på grund av bestämmelserna i § 28 regeringsformen uteslagna från flertalet statstjänster, därå Konungen utfärdar fullmakt. Men även andra tjänster än så kallade fullmaktstjänster vore i regel på grund av föreskrifter i gällande avlöningsstater, reglementen och instruktioner stängda för kvinnor. Principen om könens likställighet i förevarande avseende syntes emellertid icke i praktiken kunna genomföras utan vissa inskränkningar. En del statstjänster syntes till sin natur vara sådana, att de icke lämpligen kunde beklädas av kvinnor. Hit hörde uppenbarligen åtminstone det övervägande flertalet militära befattningar. Men även inom den civila förvaltningen syntes kunna finnas vissa tjänster, som av särskilda skäl borde förbehållas männen, liksom å andra sidan vissa befattningar enligt sakens natur lämpligen borde innehavas allenast av kvinnor.

De sakkunniga avlämnade den 20 februari 1920 del I av sitt betänkande. Däri framlades förslag till grundlagsändringar i syfte att undanröja bestående hinder för kvinnas tillträde till statstjänster. I övrigt innehöll betänkandet yttrande angående kvinnors tillträde till fullmaktstjänster, i vilket hänseende de sakkunniga förordade att genom bestämmelser av allmän lags natur kvinna skulle erhålla tillträde till samtliga dylika tjänster med undantag av vissa närmare angivna grupper. De sakkunniga anförde härutinnan bland annat följande:

I den föregående diskussionen om lämpligheten att åt kvinna lämna tillträde till högre befattningar inom statstjänsten har såsom skäl emot en sådan åtgärd ofta framhållits, å ena sidan att kvinnan enligt sin natur vore mindre lämpad för dylika befattningar, å andra sidan att ett dylikt medgivande åt kvinnorna lätt skulle medföra risken för ett utträngande av männen från detta för dem hittills förbehållna verksamhetsområde. Vad beträffar det första av dessa båda skäl, vilka uppenbarligen stå i ett visst motsatsförhållande till varandra, må framhållas, att ansökningsrätt för kvinna till högre statstjänster ingalunda är liktydig med att *kvinnor i allmänhet* skulle kunna komma i fråga vid tillsättandet av dylika tjänster. Här är blott fråga om att bereda den *individ* — man eller kvinna — som fyller måttet, tillfälle att till fromma för staten bekläda ett ämbete, till vilket icke finnes någon kompetentare sökande. Alla resonemang om »kvinnans» i allmänhet lämplighet för vissa befattningar äro i följd härav ohållbara eller ovidkommande. Det är sant, att de flesta kvinnor icke äga förutsättningar för att bekläda högre befattningar i statens tjänst, men detta gäller helt visst också flertalet män. Och det är icke blott bristande förutsättningar i avseende på utbildning utan också brister i avseende på intellektuell utrustning, fysisk styrka, disciplinär förmåga eller personlig auktoritet, som kunna utgöra det avgörande skälet för att vissa män icke böra komma i fråga till vissa tjänster. Det skulle utan tvivel förefalla absurt, om man på grund av detta förhållande skulle anse sig behöva särskilda lagbestämmelser,

som utöver de för varje plats gällande kompetensfordringar begränsade rätten till erhållande av statstjänster endast till vissa grupper av män. Borttages den begränsning med hänsyn till kön, som enligt stadgandet i § 28 i regeringsformen nu gäller beträffande utnämningssrätten, kommer detta icke allt i avseende på kvinnornas ställning till statsämbetena medföra någon mera vittgående påföljd än den, att, om en viss kvinna i konkurrens med manliga medsökande befinnes vara den för en viss befattning bäst kvalificerade, hon då också skall kunna erhålla densamma.

Beträffande de nu ifrågavarande tjänsterna anförde de sakkunniga i samma betänkande bland annat följande:

Till administrationen höra vissa befattningar, vilkas innehavare hade till åliggande att i större eller mindre utsträckning utöva verksamhet för upprätthållande av yttre ordning och allmän säkerhet.

Någon egentlig olägenhet av att, i enlighet med vad som skett i Norge och föreslagits även i Danmark, låta kvinnor få tillträde även till nu ifrågavarande befattningar torde visserligen praktiskt taget icke förefinnas, då ju, för att i visst fall kvinna skulle komma i fråga, här liksom i allmänhet skulle erfordras, att mer kompetent manlig aspirant icke finnes. Den omständigheten, att dessa befattningar må anses mindre väl lämpa sig för kvinnor i allmänhet och av dem ej heller kunna antagas bliva eftersträfvade, anse kommitterade, lika litet som i fråga om vissa andra ovan omnämnda befattningar, behöva i och för sig verka därhän, att genom särskilt lagbud kvinnor skulle förvägras tillträde till dem.

Då kommitterade i allt fall, vad hithörande befattningar angår, ansett sig böra förorda ett dylikt förbud, hava kommitterade fäst särskilt avseende vid att det här kan bliva fråga om att med särskild auktoritet uppträda gentemot en folkmängd eller större allmänhet och därvid även taga befäl över sammandragen större polisstyrka. Även om personliga förutsättningar för en dylik uppgift skulle kunna förefinnas hos en kvinna, har det allmänna betraktelsesättet ej nått fram till den värdesättning av kvinnan, att icke just egenskapen att vara en kvinna är ett hinder för att vid sådana tillfällen kunna uppträda med tillbörlig auktoritet.

Samhället har alltså tills vidare intresse av att kvinnor, trots formell kompetens, icke få tillträde till sådana befattningar.

Av nu anförda skäl skulle alltså enligt kommitterades mening kvinna ej beredas tillfälle till landshövdingebefattningarna i riket eller över- och underståthållarbefattningarna i Stockholm, till befattningarna såsom landssekreterare och till länsassessorstjänsterna å landskansli, och ej heller, vad landsbygden angår, till landsfogde- och landsfiskalstjänsterna. Av sistnämnda tjänster tillsättas landsfogdetjänsterna av Kungl. Maj:t och landsfiskalstjänsterna av respektive länsstyrelser.

För kommitterade har det vid fråga om undantagande av landssekreterartjänsterna och länsassessorstjänsterna å landskansliet varit avgörande att med dessa befattningar författningsenligt följer skyldighet att i vissa fall fungera i stället för ordinarie innehavaren av eller eljest bestrida förordnande av tjänster, med vilka följer åliggande att sörja för upprätthållande av yttre ordning och allmän säkerhet.

Samma undantag synes böra göras i fråga om borgmästare i de städer, där polismästare ej finnes, i fråga om rådman i de särskilda fall, där råd-

man i egenskap av tillfällig ordförande i magistraten i stället för borgmästare eller eljest handhar stadens ordningspolisväsende och ledningen av polisstyrkan, samt i fråga om polismästare, polisintendent, poliskommisarie och i allmänhet även stadsfiskal, vilken sistnämnda enligt för stadsfiskaler gällande instruktion av den 12 oktober 1894 har till åliggande att laga den befattning med säkerhets-, ordnings- och sundhetspolisen, som stadsfiskal dittills på grund av särskilda stadganden eller hävdvunnet bruk må hava utövat.

I huvudsaklig överensstämmelse med de sakkunnigas förslag avlät Kungl. Maj:t till 1920 års riksdag proposition (nr 262) med förslag till vissa grundlagsändringar, däribland till ändrad lydelse av 28 § regeringsformen. Propositionen blev i allt väsentligt antagen av riksdagen, och de sålunda vilande grundlagsändringarna blevo följande år slutligt godkända. Genom detta beslut avlägsnades, i stort sett, från grundlagarna de bestämmelser, vilka förut utgjort hinder för kvinnors utnämnannde och befordrannde till stats-tjänster.

I januari 1921 avlämnades del II av de sakkunnigas betänkande, dagtecknat den 27 december 1920. I betänkandet framlades bl. a. förslag till lag innefattande bestämmelser angående kvinnas tillträde till statstjänst. I lagförslaget fanns, i 2 § 4 mom., intagen en bestämmelse, likalydande med 2 § 1 mom. fjärde punkten av den gällande behörighetslagen. *De sakkunniga* anförde i anslutning därtill bl. a. följande.

Genom det föreslagna stadgandet uteslutas kvinnor från sådana högre och lägre befattningar, med vilka äro förenade polisuppgifter. Till de i del I sid. 63 omnämnda befattningar, vilka av denna orsak bliva undantagna, torde böra läggas ytterligare några tjänster inom landsstaten. Enligt gällande instruktion den 12 april 1918 för landshövdingarna i rikets län samt de vid länsstyrelserna anställda tjänstemän är länsstyrelsen, vilken utgöres av landshövdingen med biträde av landssekreteraren och landskamreraren såsom föredragande, länets högsta polismyndighet. I denna egenskap tillkommer det länsstyrelsen att hava ansvar för och ledning av polisväsendet i länet samt övervaka att allmän ordning och säkerhet därstädes behöri-gen upprätthållas och att, i händelse något däremot stridande förekommer, erforderliga åtgärder vidtagas. De ärenden, som avse polisväsendet, höra visserligen till handläggning i landskansliet. Men vid ledighet å landshövdingetjänsten eller då landshövdingen är tjänstledig eller frånvarande eller eljest hindrad av andra tjänsteangelägenheter, utövas beslutanderätten av landssekreteraren och landskamreraren gemensamt. Härav framgår, att även med landskamreraretjänsten är förenad skyldighet att ansvara för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet. — Beträffande den i landskontoret tjänstgörande länsassessorn gäller, att han har att vid landskamrerarens laga förfall, där ej annorlunda förordnas, förrätta dennes tjänst. Med hänsyn till motsvarande bestämmelse i fråga om länsassessor å landskansliet har i del I av betänkandet yttrats den mening, att sistnämnda tjänst icke bör kunna innehavas av kvinna. Då, på sätt av det ovan anförda framgår, landskamreraren endast i undantagsfall har att taga befattning med ärenden, som avse ordningens upprätthållande,

synes icke med nödvändighet länsassessorstjänst å landskontor behöva inbegripas under de i 4 mom. avsedda tjänsterna. Skulle i något fall denna befattning innehavas av en kvinna, finnes enligt instruktionen möjlighet för att vid behov förordnande meddelas annan person att förrätta landskamrerarens tjänst. På samma sätt som länsassessor har att inträda i landssekreterarens resp. landskamrerarens ställe åligger enligt instruktionen länsnotarie och länsbokhållare att vid laga förfall för vederbörande länsassessor förrätta dennes tjänst. Då även i dylikt fall förordnande för annan kan meddelas att på detta sätt inträda i närmast högre tjänst, torde, åtminstone såvitt länsbokhållare angår, nödvändighet ej föreligga att tillämpa undantagsbestämmelsen.

Anmärkas bör, att i länsstyrelsen i Gotlands län icke finnas länsassessorstjänster. Enligt landshövdingens instruktionen åligger det därför, i fråga om detta län, länsnotarie och länsbokhållare att, där ej annorlunda förordnas, vid förfall för landssekreteraren, resp. landskamreraren förrätta dennes tjänst. I fråga om länsnotarie- och länsbokhållaretjänsterna i Gotlands län gäller sålunda i förevarande avseende vad förut anförts beträffande länsassessorstjänsterna.

Lagförslag i ämnet — i nu förevarande del lika med den sedermera antagna lagen — framlades genom proposition (nr 241) till 1922 års riksdag. Föredragande departementschefen anförde därvid beträffande det nu ifrågasvarande undantaget från likställighetsregeln följande.

Om lämpligheten av en undantagsbestämmelse av nu angivet innehåll synes, av de inkomna yttrandena att döma, någon egentlig meningsskiljaktighet ej råda. Däremot har från åtskilliga länsstyrelser sida gjorts gällande, att tveksamhet kan uppstå rörande de särskilda befattningar vid landsstaten, vilka äro avsedda att omfattas av bestämmelsen. Någon uppräknings av särskilda befattningar, som skola undantagas, avses, på sätt jag förut framhållit, icke i lagförslaget. Då det emellertid är av vikt, att någon oklarhet icke kommer att kvarstå i detta hänseende, anser jag mig böra här angiva min uppfattning rörande den innebörd, förslaget bör anses äga i fråga om nämnda befattningar. Enligt de sakkunnigas i del II av betänkandet gjorda uttalanden skulle under stadgandet inbegripas befattningarna såsom överståthållare, underståthållare, landshövding, landssekreterare, landskamrerare, länsassessor å landskansliet, landsfogde och landsfiskal. Att samtliga dessa tjänster omfattas av undantagsbestämmelsen, finner jag, i likhet med de länsstyrelser, som därom uttalat sig, otvivelaktigt. Av skäl, som särskilt framhållits av länsstyrelsen i Stockholms län och även framträda i flera andra av länsstyrelser avgivna yttranden, torde med nu nämnda befattningar böra jämföras länsassessorstjänst å landskontor. Beträffande länsnotarie- och länsbokhållaretjänsterna synes mig den lösning, som förordats av länsstyrelsen i Stockholms län, vara ur praktisk synpunkt tillfredsställande. Nämnda länsstyrelse har ansett, att undantaget bör gälla jämväl sistberörda befattningar i de län, där endast en länsnotarie eller länsbokhållare finnes anställd. I de länsstyrelser, som hava två eller flera dylika tjänster, torde ej, ur synpunkten av nödvändigt vikariat för de tjänstemän, vilka ordinarie hava att handlägga ärenden rörande ordningens upprätthållande, finnas behov av att mer än en länsnotarie- eller länsbokhållaretjänst reserveras för manlig innehavare. Giltiga orsaker att, ut-

över vad nu sagts, genom uttryckligt stadgande för män reservera befattningar vid landsstaten synas mig icke vara ådagalagda. Vad särskilt landskanslist- och landskontoristtjänsterna beträffar, torde, såsom av flera länsstyrelser betonats, dessa tjänster i regel betraktas såsom övergångsplatser till häradsskrivare- och landsfiskalsbefattningar. Av dessa båda befattningar skulle kvinna äga tillträde till den förra men icke till den senare. Det torde icke visa sig ogörligt för vederbörande länsstyrelser att med hänsyn till rekryteringen av samma befattningar sörja för en lämplig fördelning mellan manliga och kvinnliga aspiranter av landskanslist- och landskontoristtjänsterna. Över huvud taget lär något större tillopp av kvinnliga sökande till befattningar inom landsstaten icke kunna väntas, då befordringsmöjligheterna för kvinnor bliva så starkt begränsade som fallet är enligt lagförslaget.

I enlighet med den uppfattning, jag nu uttalat, torde, om förslaget vinner godkännande, beträffande landsstatstjänster, vilka icke tillsättas av Kungl. Maj:t, föreskrifter böra meddelas i vederbörande instruktionella författningar.

Sammansatta stats- och första lagutskottet, som behandlade propositionen, yttrade i sitt utlåtande (nr 7) bl. a. att utskottet funne de föreslagna bestämmelserna om undantag från likställighetsregeln väl avvägda. Då kamrarna stannade i olika beslut i lagstiftningsärendet, förföll emellertid frågan vid den riksdagen.

1923 års riksdag förelades en ny proposition (nr 40) i ärendet. Föredragande departementschefen hänvisade beträffande innehållet av lagförslagen till 1922 års proposition, varjämte departementschefen förklarade att han funne så mycket mindre anledning till ett förnyat ingående på de skilda spörsmål, vilka tillhörde detta ämne, som det sammansatta utskottet uttalat sin anslutning till propositionens ståndpunkt — förutom beträffande annat, därom nu icke är fråga — beträffande den lösning vilken i frågans skilda delar föreslagits i propositionen. Även vid 1923 års riksdag behandlades ärendet av sammansatt stats- och första lagutskott, vilket i avgivet utlåtande (nr 6) hemställde, att riksdagen måtte finna Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition icke kunna för det dåvarande bifallas. I utlåtandet förklarade utskottet bl. a. att utskottet, med den ståndpunkt utskottet intog, saknade anledning att då yttra sig rörande innehållet i de föreliggande förslagen. Vid utskottets utlåtande fanns fogad bl. a. en reservation, enligt vilken utskottet — med förklarande vad anginge behörighetslagens innehåll att utskottet i huvudsak kunde ansluta sig till det kungliga förslaget — bort hemställa, att riksdagen måtte antaga lagförslagen med viss ändring, därom nu icke är fråga. Kamrarna antogo lagförslaget i dess lydelse enligt nyssnämnda reservation. Den därefter utfärdade lagen trädde i kraft den 1 juli 1935.

I *förevarande motioner* anföres — sedan motionärerna erinrat om den omorganisation av landsfogdetjänsterna som trätt i tillämpning den 1 juli 1936 — bland annat följande:

Landsfogden är numera länspolischef, han har att under länsstyrelsen hava ansvaret för och ledningen av polisväsendet inom området för sin verksamhet samt vaka över, att allmän ordning och säkerhet upprätthålles. Landsfogden skall föra befälet över sammandragna polisstyrkor, han är behörig tillkalla ordningsstatspolis samt reservpolis. Någon omedelbar befattning med allmänheten såsom polischef tillkommer icke längre de andra befattningshavarna inom länsstyrelserna. Länsstyrelsen är visserligen den högsta polisledningen i länet, men detta utgör intet skäl för att befattningarna inom styrelsen skola vara undantagna från tillträde av kvinnor. Därest en kvinna besitter sådan administrativ duglighet, att hon skulle befinnas lämplig till befattning såsom länsassessor, landssekreterare, landskamrerare eller landshövding, är hon även kompetent att kunna fatta beslut i ärenden rörande polisväsendet i länet. Skulle härvidlag hos någon föreligga tveksamhet, må det framhållas det osannolika i att såväl länsassessor som landssekreterare och landshövding samtidigt skulle vara kvinnor.

Det synes oss otvivelaktigt att samtliga befattningar inom länsstyrelserna, med undantag av landsfogdetjänsterna, numera böra öppnas för tillträde av kvinnor, då anledningen till att de på sin tid undantagits bortfallit.

Det må framhållas, att med den allt mer ökade omfattningen av ärenden utav social natur, varmed länsstyrelserna hava att taga befattning, länsstyrelserna torde hava behov av en på det sociala området erfaren och kunnig kvinnlig befattningshavare.

Syftet att öppna ifrågavarande tjänster för tillträde av kvinnor torde ernås genom att man ur mom 4 § 2 av lagen den 22 juni 1923 innefattande bestämmelser angående kvinnas behörighet att innehava statstjänst och andra allmänna uppdrag borttager orden »ansvara för eller». Med en sådan ändring av paragrafen skulle ävenledes undanröjas den tvekan, som kan föreligga, huruvida kvinnor äro behöriga bekläda ämbetet såsom statsråd och chef för socialdepartementet samt befattningar inom kriminalpolisen, där på grund av polissystrarnas verksamhet de redan inträtt på ett arbetsområde, varest kvinnliga befattningshavare visat sig värdefulla.

Från den i ovanberörda lag av den 22 juni 1923 givna huvudregeln att *Utskottet.* kvinna i fråga om behörighet att innehava statstjänst skall vara likställd med man gives bl. a. det undantag att kvinna i allmänhet ej må innehava »tjänster, med vilka är förenad skyldighet att ansvara för eller biträda vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet». Härav följer, att landshövdingetjänster och vissa andra befattningar vid länsstyrelserna äro förbehållna männen. Motionärerna åsyfta en lagändring, varigenom samtliga befattningar vid länsstyrelserna, med undantag av landsfogdetjänsterna, öppnas för tillträde av kvinnor.

De sakkunniga som på sin tid framlade förslag till behörighetslagen anförde såsom skäl för undantagandet av omförmälda befattningar, att det här kunde bli fråga om att med särskild auktoritet uppträda gentemot en folkmängd eller större allmänhet och därvid även taga befäl över sammandragen större polisstyrka. Även om personliga förutsättningar för en dylik uppgift skulle kunna förefinnas hos en kvinna, hade enligt de sakkunnigas mening det allmänna betraktelsesättet ej nått fram till den värdesättning

av kvinnan, att icke just egenskapen att vara en kvinna vore ett hinder för att vid sådana tillfällen kunna uppträda med tillbörlig auktoritet.

Motionärerna hålla före att frågan om kvinnas tillträde till berörda befattningar kommit i ett annat läge efter genomförandet av den vid 1935 års riksdag beslutade omorganisationen av landsfogdebefattningarna. Enligt den nya organisationen, vilken trätt i tillämpning den 1 juli 1936, har väl länsstyrelsen avkopplats från befattningen med åklagarärendena, vilka lagts helt å landsfogden såsom överåklagare i länet. Vad polisverksamheten beträffar är emellertid länsstyrelsen fortfarande länets högsta myndighet, och i denna egenskap tillkommer det länsstyrelsen att hava ansvaret för och ledningen av polisväsendet i länet samt att övervaka att allmän ordning och säkerhet upprätthållas. Först under länsstyrelsen såsom högsta polismyndighet har landsfogden i egenskap av länspolischef ansvaret för och ledningen av polisväsendet, dock icke i åtskilliga städer vilka äro undantagna från området för hans polisverksamhet. Och den landsfogden åvilande skyldigheten att, om polisstyrka sammandrages från olika orter, övertaga chefsskapet över densamma är i viss mån beroende av länsstyrelsens förordnande.

Av det anförda framgår att länsstyrelsens ställning i avseende å polisverksamheten icke genom landsfogdereformen undergått någon mera radikal förändring. Visserligen bör länsstyrelsen numera, särskilt med hänsyn till den ökade kompetens som efter reformens genomförande är att förvänta hos innehavare av landsfogdebefattning, i allmänhet kunna förlita sig å denne även då det gäller svårare polisuppgifter. Men någon möjlighet för länsstyrelsen att obetingat delegera ansvaret å landsfogden förefinnes icke. Och allt framgent torde det någon gång i en upprörd situation kunna visa sig erforderligt att länsstyrelsens representant, och då närmast landshövdingen, personligen tillstådeskommer å orosplatsen för att genom ett kraftfullt utnyttjande av sin auktoritet biträda vid ordningens återställande. I detta sammanhang må även erinras om att länsstyrelserna under senare tid anförtrots en del nya uppgifter av i viss mån civilmilitär natur, såsom ledningen av det civila luftskyddet.

Med det nu sagda vill utskottet icke ställa sig principiellt avvisande mot kravet på större likställighet mellan man och kvinna vid befordran till statstjänst. Särskilt synes det kunna ifrågasättas huruvida fog föreligger att förvägra kvinnorna tillträde till vissa lägre befattningar vid länsstyrelserna från vilka de i enlighet med den tolkning som vid behörighetslagens tillkomst gavs åt merberörda undantagsbestämmelse ansetts uteslagna. Såsom ock av motionärerna påpekats, har vidare den alltmera ökade befattningen med ärenden av social natur hos länsstyrelserna framkallat ett visst behov av kvinnlig erfarenhet å området. Emellertid anser utskottet att frågan om en revision av behörighetslagen i förevarande del icke för närvarande äger sådan aktualitet, att den bör upptagas till särskild behandling, utan synes nämnda fråga lämpligen kunna

anstå till den översyn av behörighetslagen i dess helhet, som förr eller senare torde visa sig erforderlig.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 5 april 1938.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Schlyter*, *Karl Emil Johanson*, *Gärde*, *Emil Andersson*, *Karl Johan Olsson*, *Roos** och *Egnell*;

från andra kammaren: herrar *Bergquist*, *Lindqvist*, *Hedlund* i Östersund och *Lindmark*, fru *Östlund* samt herrar *Ryberg*, *Olsson* i Mellerud och *Gezelius*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer:

dels av herrar *Schlyter*, *Gärde*, *Karl Johan Olsson* och *Lindqvist*, fru *Östlund* samt herr *Olsson* i Mellerud, vilka ansett att utskottet med anledning av motionerna bort tillstyrka en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om en allmän revision av 1923 års behörighetslag;
dels ock av herr *Roos*.
